

РЕШЕНИЕ

№ 5660

гр. София, 19.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXVII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 31.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

**ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Искра Гърбелова**

при участието на секретаря Антонина Бикова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разглежда дело номер **9399** по описа за **2024** година докладвано от съдия Калина Пецова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба от директора на Национално толо управление (НТУ) към Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), представлявана от процесуалния си представител юрк. К., срещу решение № 2973 от 24.06.2024 г., постановено по НАХД № 4993 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 135 – ти състав, с което е отменено Наказателно постановление (НП) № BG04102023/5800/P8-1319/19.02.2024 г., издадено от директора на НТУ към АПИ, с което на С. Г. И., за извършено нарушение на чл. 179, ал. 3а от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание – „глоба“, в размер на 1800 лева.

С касационната жалба се иска отмяна на решението като незаконосъобразно и неправилно. Релевираните основания са за допуснати нарушения на материалния закон и съществени процесуални нарушения - касационни основания по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Наказателнопроцесуалния кодекс (НПК). Смята че, непосочването на разпоредбата на чл. 139, ал. 7 ЗДвП в процесните акт за установяване на административно нарушение (АУАН) и НП не влияе по никакъв начин на защитата на наказаното лице, още повече предвид факта, че в същите е

посочена както санкционната норма на чл. 179, ал. 3а ЗДвП, така и неизпълненото задължение за заплащане на дължимата (тол) такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата (ЗП). Допълва, че видно от правната норма на чл. 179, ал. 3а ЗДвП, регламентираща последиците от неплащането на пътна такса, същата е с императивен характер, като на компетентния административен орган обективно не е предоставена оперативна самостоятелност да прецени дали да санкционира нарушителя или да му предостави възможност за „преклюдиране“ на недекларирани пътни такси. Твърди, че тъй като липсва изискуемо условие, постановено в чл. 2, пар. 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 година относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, минималното съдържание на заявлението за област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО (Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 година) – да е предвидена такава възможност в националното законодателство, следователно както на административния орган, така и на доставчика на услуга за пътно таксуване не може да бъде вменено задължението да предлага на потребителя възможността за „отстраняване на нередовността преди предприемането на принудителни мерки“. Възражава срещу извода за непропорционалност на наложеното административно наказание, позовавайки се на нормативно установения твърд размер на наложеното административно наказание. Смята, че в процесния случай не може да бъде приложено изискването за пропорционалност и чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури. Иска се отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго по съществото на спора, с което да бъде потвърдено НП. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен, не се явява и не се представлява.

Ответникът – С. Г. И., чрез процесуалните си представители, оспорва жалбата и моли за нейното отхвърляне. Представя подробни писмени бележки в подкрепа на защитната си теза. Претендира присъждане на разноски.

Представителят на Софийска Градска прокуратура дава заключение, че касационната жалба е неоснователна.

Административен съд София - град, двадесет и седми касационен състав, намира, че касационната жалба е подадена в срока по чл. 211 от АПК от надлежна страна и се явява допустима. Разгледана по същество, същата е неоснователна.

От фактическа страна СРС е установил следното:

На 04.10.2023 г., в 21.51 часа, в направление излизане от територията на Република България, на граничен контролно-пропускателен пункт К., пристигнало пътно превозно средство (ППС) с рег. [рег.номер на МПС], влекач, марка и модел ДАФ ФТ ХФ 105.460Т, с обща техническа допустима максимална маса – над 12 тона, 5 оси, управлявано от С. И.. На място била извършена проверка от контролните органи и било установено, че на 22.09.2023 г., в 14.52 часа, горепосоченото ППС, управлявано от С. И., се е движило по път № А-6, км 60+705, включен в обхвата на платената пътна мрежа, като за посоченото ППС не е заплатена дължимата пътна такса, съгласно чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП. Като място на нарушението е посочен път А-6, км

60+705, за който се събира такса за изминато разстояние, съгласно Приложение към т. 1 на Решение № 680 на Министерски съвет от 21 септември 2022 г. за приемане на Списъка на републиканските пътища, за които се събира такса за изминато разстояние – тол такса. За извършеното административно нарушение бил генериран доказателствен запис (доклад) от електронната система по чл. 167а, ал. 3 ЗДвП с номер на нарушението № 06BD3F9CE24331D0E063031F160A796B, ведно с приложени към него статични изображения във вид на снимков материал.

Предвид изложеното, срещу С. И. бил съставен акт за установяване на административно нарушение (АУАН) № BG04102023/5800/P8-1319/04.10.2023 г. за нарушение на чл. 179, ал. 3а ЗДвП, въз основа на който е издадено процесното НП.

Съдът е изложил и правните си изводи, за да отмени НП. Приел, е че при съставяне на АУАН и издаване на обжалваното НП е допуснато съществено процесуално нарушение, което е довело до невъзможност санкционираното лице да разбере от правна страна вмененото му във вина административно нарушение, за което е ангажирана отговорността му, тъй като не е посочена разпоредбата, която е нарушена. Посочената в АУАН и НП разпоредба не съдържа състава на извършеното нарушение, а е санкционна такава – чл. 179, ал. 3а ЗДвП. От мотивите на съдебното решение и представените доказателства става ясно, че дружеството-собственик на превозното средство е имало сключен договор с „Интелигентни трафик системи“ АД за изпълване на услуги по електронно събиране на пътни (тол) такси с предплатен баланс, като от изпратено от последното писмо става ясно, че за времето на нарушението е имало прекъсване по неустановени с точност причини в работата на бордовото устройство, асоциирано към влекача. Предвид това на собственика на ППС е следвало да се предостави възможност да заплати таксата за преминаване през съответния участък. Едва след уведомяване и бездействие на собственика да заплати дължимата такса доброволно, е следвало да се пристъпи към образуване на административнонаказателно производство. СРС е прел, че макар към датата на нарушението по обжалваното НП, разпоредбите на чл. 10б, ал. 7-9 ЗП, в сила от 01.01.2024 г., да не са били част от действащата правна уредба, то доколкото разпоредбите на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 година имат пряко действие, обжалваното НП следва да се отмени и поради противоречие на процедурата по реализиране на административнонаказателната отговорност с реда, предвиден в посочения регламент. Излага подробни мотиви, че при издаването на обжалваното НП е бил нарушен принципът на пропорционалност.

Решението на въззивния съд е валидно, допустимо и правилно.

Настоящият съдебен състав споделя извода на СРС, че в случая е посочена само санкционната норма на чл. 179, ал. 3а ЗДвП, но не и нормата, която е нарушена от страна на санкционираното лице. Съгласно чл. 179, ал. 3а ЗДвП водач, който управлява пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което не са изпълнени съответните задължения за установяване на изминатото разстояние, съгласно изискванията на Закона за пътищата, за участъка от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, който е започнал да ползва, или няма закупена маршрутна карта за същата, съобразно категорията на пътното превозно средство, се наказва с глоба в размер 1800 лева. С разпоредбата на чл. 139, ал. 7 ЗДвП, е въведено в задължение на водачите на ППС от категорията по чл. 10б, ал. 3 ЗП, преди движение по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, да закупят маршрутна карта за

участниците от платената пътна мрежа, които ще ползват, или да изпълнят съответните задължения за установяване на изминатото разстояние и заплащане на дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП, освен когато тези задължения са изпълнени от трето лице. Съответно в чл. 179, ал. 3а ЗДвП е предвидена санкция за лицата, които управляват ППС, без да са изпълнили тези задължения.

Еднопосочна е съдебната практика, че задължителен реквизит от съдържанието на АУАН и на НП е посочване на нарушената законна разпоредба. Това изискване, изрично регламентирано в чл. 42, ал. 1, т. 5 и чл. 57, ал. 1, т. 6 ЗАНН, не е въведено самоцелно, а гарантира правото на защита на санкционирувания субект, който следва да узнае за нарушението на кое правило за поведение е потърсена административнонаказателната му отговорност. Нарушението на това изискване е самостоятелно основание за отмяна на НП, както правилно е приел и СРС, отчитайки само поради това законосъобразността на обжалвания акт.

Следва да се посочи още, че според чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на комисията от 28 ноември 2019 година относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, минималното съдържание на заявлението за област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО, в сила от 19.10.2021 г., доставчиците на ЕУЕПТ информират незабавно ползвателите на ЕУЕПТ за всеки случай на недекларирана пътна такса във връзка с неговата сметка и предлагат възможност за отстраняване на нередността преди предприемането на принудителни мерки, когато такава е предвидена съгласно националното законодателство. Тази разпоредба задължава доставчиците по тристранния договор и АПИ, като събиращи пътни такси, преди да бъде започнато административнонаказателно производство да изпълни процедурата по цитираната по-горе разпоредба от регламента. Съгласно чл. 288 от ДФЕС, регламентът е акт с общо приложение. Той е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки. Административнонаказващият орган е следвало да спази разпоредбите на регламента преди да санкционира лицето.

От изложеното следва, че нормите на вътрешното законодателство, въвеждащи нарушения на режима на деклариране на тол - данни и заплащане на тол - такси и по - конкретно текстовете на чл. 102, ал. 2 ЗДвП, чл. 179, ал. 3б, чл. 179, ал. 3а ЗДвП и чл. 10б и чл.10 ЗП (в редакцията преди изменението от 01.01.2024 г.), не са били съобразени и противоречат на пораждащите пряко действие норми на акт от общностното право, какъвто е регламентът. Незаплащането на таксата по чл. 10, ал. 1 и 2 ЗП не дерогира приложението на чл. 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на комисията от 28 ноември 2019 година.

Необходимо е да бъде съобразено и обстоятелството, че със Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата (ред. ДВ, бр. 14 от 2023 г.) в текста на чл. 10б ЗП са добавени три нови алинеи – 7 - 9, в сила от 01.01.2024 г. Съгласно чл. 10б, ал. 7 ЗП (ред. ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г., изм., бр. 13 от 2024 г. в сила от 13.02.2024 г.), в случай че е налице частично или пълно недеклариране на тол данни в рамките на един календарен ден за пътно превозно средство от категорията по ал. 3 (каквото е и процесното ППС), за което има действащ договор с доставчик на услуга по електронно събиране на такса за изминато разстояние, на собственика или ползвателя се предоставя възможност да заплати таксата за преминаване през съответните участъци в срок до 14 дни, считано от получаването на уведомление по

ал. 8. При заплащане на таксата в срока по изречение първо не се образува административнонаказателно производство. Според чл. 106, ал. 8 ЗП (ред. ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г., изм., бр. 13 от 2024 г. в сила от 13.02.2024 г.) в тридневен срок от установяване на недекларирани тол данни доставчикът на услугата за пътно таксуване уведомява по надлежен ред собственика или ползвателя на пътно превозно средство, за което има сключен договор, като в уведомлението се съдържа и размерът на незаплатените тол такси. Цитираните норми са в съответствие с чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на комисията от 28 ноември 2019 година. Нормите на чл. 106 ЗП са в сила от 01.01.2024 г. Към настоящия момент същите са част от действащото вътрешно право, поради което са по-благоприятен за ответника по касация закон и следва да бъде приложен на основание чл. 3, ал. 2 ЗАНН, съгласно който ако до влизане в сила на наказателното постановление последват различни нормативни разпоредби, прилага се онази от тях, която е по - благоприятна за нарушителя.

Несподелима е тезата на касатора за пропорционалност на наложената административна санкция. Съобразно текста на чл. 179, ал. 3а ЗДвП съдът намира, че определеното от българския законодател наказание „глоба“ във фиксиран размер независимо от характера и тежестта на нарушението противоречи на чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури (Директива 1999/62/ЕО), която разпоредба въвежда задължение за държавите - членки установените наказания за нарушение на директивата да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи. В този смисъл е и произнасянето на СЕС по дело С – 61/23, според което посоченото в член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г. изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на „компенсаторна такса“ с фиксиран размер. Т. е. санкционната норма на чл. 179, ал. 3а ЗДвП, предвиждаща наказание в абсолютен размер за водач на пътно превозно средство от категорията по чл. 106, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по ЗП, а именно – глоба 1 800 лева, следва да остане неприложена. В тази насока съдът препраща към мотивите на въззивната инстанция, на основание чл. 221, ал. 2, изр. второ АПК, вр. чл. 63в ЗАНН, споделяйки съображенията на СРС относно интензитета на санкцията в контекста на конкретните обстоятелства по делото.

По изложените доводи настоящият касационен състав приема, че въззивният съд е постановил валидно, допустимо и правилно решение, в съответствие с материалния закон и без да е допуснато съществено нарушение на процесуалните норми, което да съставлява отменително основание.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на адвокатско възнаграждение е основателна, като съобразно представените по делото

доказателства разноските са в размер на 650 (шестстотин и петдесет) лева - договорено и заплатено в брой адвокатско възнаграждение.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София – град, XXVII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 2973 от 24.06.2024 г., постановено по НАХД № 4993 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 135 – ти състав.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ да заплати на С. Г. И. разноски в размер на 650 (шестстотин и петдесет) лева адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: